

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlömények különben özv. Kirchnerné hivatali és rendelési irodájában (az Andrássy-szótár és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: **Perjessy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 80 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

VIII. évfolyam

Vasárnap 1899. évi május 7-én.

19. szám.

TAVASZ.

Versecz, 1899. május 3.

A természet ujjaalakulása megerősíti bennünk a reményt, hogy el fog jönni az idő, mely magával hozza az emberiség ujjaalakulását is. Hogyan, miképen? Ki tudná erre csak az igazságot megközelítő választ is megadni? Nincs böles és nincs szociálpolitikus, ki sejtene, hogy milyen új irány fogja megadni az emberiségnek az erőt és impulzust arra, hogy az ember életét jobbra és szebbé alakítaná át. Vakon megyünk előre a világ göröngyös utain, üzve a saját kicsiny és önző ezélnkat, megfeledkezve a mult tanításairól és nem gondolva a jövővel. Az egyed abban a szűk körben, melyben mozog és küzd, elveszti annak tudatát, hogy ő a nagy összességhez tartozik és úgy él, mintha egyedül és örökké élne a földön. És amikor meghal — utána az özönvíz.

De jön a természet föltámadása és a nagyszerű átalakulás hatása alól nincs ember, a ki kitudja magát vonni. Megérezzük az örök változás törvényét és öntudatlan tölti el szívünket az emberiség reménye a jövőben. A természetnek minden évben van tavasza, csak nekünk ne lenne tavaszunk, a kik a természetből élünk? Lesz tavaszunk nekünk is.

S ez az ideai tavasz olyan, hogy nemcsak a messze jövő reményét érezzük magunkban föltámadni, de bizodalommal nézünk a közel jövő eseményei elé is.

Közel negyedszázadig tartó ádáz párt-

küzdelem ért most véget Magyarországon, mely ugy a törvényhozásban, mint a polgárság között a visszavonásnak, gyűlölködésnek és a köz károsodásának kulfefeje volt. Hogy mit ártott és mit használt a küzdelem a hazának, azt igazán nehéz megmondani, de a kibékülés előnyei oly szembetűnőek, oly biztatók minden irányban, hogy tiszta örömmel tölt el bennünket a béke, a mi után negyedszázadon keresztül sóvárgott a lelkünk: békés, munkával teljes haladás a haza boldogulása, a törvény, jog és igazság uralma felé, melyet most már a pártok szenvedélyes tusájának befejeztével biztosítottak látunk.

Ez a tavasz a közélet javulásának tavasza.

És most fel a munkára, együtt, egymásért és a hazáért! Annyi a mulasztás és a kár, hogy beletelik egy fél emberöltő, míg megfeszített buzgalommal és kölcsönös jóakarattal helyre tudjuk hozni.

Itt van első sorban a gazdasági kiegyezés a testvér állammal. Ha valaha szükség volt a magyarság összetartására és egyöntetű eszelekvésre, ugy most van annak ideje. Gazdasági életünk csaknem összes ágainak megmaradása, versenyképessége és fejlődése e kiegyezéstől van függővé téve. Szerencsére most abban a helyzetben vagyunk, hogy bizalommal nézhetünk azok működése elé, kik a kiegyezésnek magyar részről való elintézésére hivatva vannak.

Itt van azután a kuriai bíraskodás törvénye, melyet ugy kell megalkotni, hogy a polgárság legszebb joga semmiféle módon

meghamisítható ne legyen. Ha ilyen törvény fog életbe lépni, a pártok harca soha el nem érheti a szenvedélyességnek és személyeskedésnek azt a fokát, melyet — sajnos — eddigelé tapasztalnunk kellett. Tiszta választásokat, az elvek harczát várjuk a kuriai bíraskodástól.

Itt van a közigazgatás rendezése, illetve államosítása, mely századokra kiható óriási horderejű reform. Bár eltérők a nézetek ennél a reformnál, de azt az egyet el kell ismernie mindenkinek, hogy a vidéki közigazgatás mai stádiumában meg nem hagyható s feltétlenül szükséges a reform. A legközelebbi idők feladatai közé tartozik, véget tenni a jelenlegi közigazgatási rendszernek, melyből kinőtt Magyarország, mint az ifju a gyerekrubából. Olyan belső szervezetet kell adni most Magyarországnak, mely megmaradását és fejlődését biztosítsa a kultúra minden vívmányaival haladó európai nemzetek között.

Megoldásra vár a munkáskérdés, első sorban a mezei munkások kérdése is. A mezei munkás-törvényt, mely tavaly lépett életbe, nem tekinthetjük másnak, mint szükség-törvénynek, melyet rendkívüli állapotokkal szemben alkalmaztak. Ez a törvény ideig-óráig rendet teremtett ugyan, de tul-szigoru és a gyakorlati életnek nem mindenben megfelelő intézkedései bizonyára káros visszahatást szülhetnek. Csakis jó, humánus törvénynyel oldhatjuk meg a mind jobban fenyegető munkáskérdést.

És elvégezésre vár még számos nagy

Tárcza.

Magyar anekdotakincs. *)

Ezer esztendő humorja, jókedve, vidámsága mosolyog ránk abból a hatalmas gyűjteményből, melyet Tóth Béla állított össze, s a mely most jelenik meg Singer és Wolfnerék kiadásában. Nem valami közönséges adomatár ez, a melyent olcsó tákolmányokban ponyván árulnak: uri magyar izlés gyűjtötte egybe a nagy vállalatba, a mely mintegy 120 nyomtatott ivre terjed, körülbelül nyolczszáz képpel.

A magyar anekdotakincsben együtt van mind az a tómerdek tréfa, adoma, szikrázó ötlet, jóízű történet, csattanós, velős epizód, a mit a magyarság ezer hosszú esztendőn át jókedvében, pipaszó mellett, borkozi hangulatban vagy csatak hevében magából teremtett. Azt lehetne mondani, hogy ez a magyarság története vidám képekben, s így nagyon fontos tudományos munka. De olyan tudomány van benne, a mely egy ritka erénynyel ékes: megkacagtat minket, folvidit, mosolyra készitet. Anekdotázó nép vagyunk, mondja maga a szerző, „minden ötletünk, minden vidámságunk és bölcsességünk el van raktárolva ezekben a rövid, velős, csattanós történetekben.”

*) Gyűjtötte Tóth Béla. Öt kötet. Ára füzve 12 forint. Diszkrétésben 16 frt. — Megrendelhető özv. Kirchnerné könyvkereskedésében. — Kiadja Singer és Wolfner Budapesten.

ténetekben.” A ki azokat így finom izléssel megvalogadva összegyűjtötte, az a magyar nép bölcsességének és humorjának lexikonját írta meg. Minő bőséges anyag kínálkozott Tóth Bélának Árpadtól Beothy Aldzsig! Minő szemerszedett sorozata olyan ötleteknek, tréfáknak, kurta históriának, a melyek jobban jellemzik a magyar embert a legtudósabb néprajznál vagy történelemnél!

Az anekdotakincs megérdemeli a kincs nevet. Vele is ugy voltunk eddig, mint egyéb kincseinkkel. Sejtettük, hogy meg van valahol, de nem akadt senki, a ki diszesen egybegyűjtötte volna. Tóth Béla tehát olyan munkát végzett, a melyre eddig nem volt eset irodalmunkban. Okosan, finom érzéssel válogatta meg anekdotáit: mind kitűnő, mind jellemző, valamennyinek van erős, gondolatra készitető magva a legtöbbje jóízű mosolyt esal az ajkunkra. De igen bölesen kivetett belöle minden tragárságot, kétértelmu sikamlósságot, vastag elemet. Csak ilyen okos megvalogatás által lett igazán kincsesé ez a temérdek fuzet.

A sirva vigadó magyarnak kedélyvilága nyílik meg előttünk, s mig a sok tréfán és mulatságos epizodon elmosolyodunk, megizleljük egyben a magyar zamatoságot, a magától tamadt, mesterségesen nem komponálható anekdota szeszét s feludulunk töle, mert az élet verőfényes oldalát pillantjuk meg hirtelenül a rideg hetkoznapni életfolyas közepette. Lelki pa-

tika ez a négy kötet, nem szabad hiányzania semmi magyar könyves-asztalról.

Tóth Bélát ezért az új munkáért a régi dicséret illeti. Nagy feladatnak járt végére: ezer év anekdotáját összegyűjteni, megrostálni, szép művészi formába öltöztetni. Épp oly elismerésben fogja részesíteni minden olvasó a festőművészt, Muhlbek Karoly, a ki ezt a nagy munkát kiválóan sikerült és körülbelül 800 nagyon jellemző képpel díszítette. Továbbá a kiadót, a ki finom, izléses kiállításban s mégis olcsó áron adja ki a munkát. A kiadók, hogy mindenkire hozzáférhetővé tegyék a Magyar Anekdotakincset, 15 kros fuzetekben is kibocsátják, melyek minden hazai könyvkereskedésben, így Verseczen özv. Kirchnerné-nél kaphatók.

Szerző, művész és kiadó finom együttműködésének köszönhető, hogy ez a par excellence magyar családi könyv ily választékos formában és értékes, lelket tápláló és vidító tartalommal jelenhetett meg.

A sok száz anekdotáról lehetetlen egy tárcza keretében közelebbi ismertetést írni. Inkább kiválogatunk néhányat a gazdag gyűjteményből és bemutatjuk olvasóinknak: következtessenek róluk a többire. Mutatóba, izelítől álljon itt ez a néhány, alább következő:

Albrecht kir. herczeg és a kun ember.

Albrecht kir. herczeg vonatot várt a karczagi állomáson. Az állomás kerítésén, kívülről

munka a nemzetgazdaság, a humanizmus és a közművelődés terén. S ezt a munkát abban az aerában kell megvalósítani, mely az idei tavasszal ránk virradt.

Előre hát a tavasz, az ujjaalakulás jegyében! (E)

NAPI HIREK.

Németh püspök kitüntetése. Németh József felsz. püspököt a király huszonöt éves jubileuma alkalmából a II-ik osztályú vaskoronarenddel tüntette ki. Wlassics Gyula dr. kultuszminiszter s Dessewffy Sándor egyházmegyei püspök Budapestről táviratilag üdvözlötték Németh Józsefet. Spéth Karoly dr. csanád egyházmegyei kanonokkal az élén a káptalan a központi papsággal tisztelgett Németh püspököt Temesvárott, aki meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésért. A kitüntetett püspököt még számosan keresték föl őszinte üdvözlőjükkel.

Főigazgatói látogatás. Nátafalussy Kornél prem. kanonok, kir. tan., a nagyvárad tanterület kir. főigazgatója a múlt szombaton délután városunkba érkezett, hogy állami főreáliskolánkat megvizsgálja. A tanári testület, élén Buday József igazgatóval teljes számban kivonult a vasuti állomáshoz s üdvözölte a főigazgatót, ki vasárnap az írásbeli dolgozatokat nézte át s az épületet vette szorgos figyelem alá. Hétfőn, kedden és szerdán délelőtt az egyes osztályokat látogatta meg 22-szer, majd a szertárakat is megvizsgálván, a végkonferenciát szerdán tartotta meg. Ez alkalommal a tapasztaltak felett teljes meglegedését nyilvánította ki a hivatásukat nemes buzgalommal végző tanárok előtt, kiknek nevében Perjéssy Lajos mondott köszönetet a főigazgató tanácsai és buzdításaiért, s kifejezte tanári a testület törhetlen ragaszkodását. A főigazgató szerdán este Ferhétemplomba utazott.

Esküvő. Boiger Károlynak a községi elemi népiskola közkedveltségű igazgatójának leányát Ilonát tegnap vezette oltarhoz a róm. kath. templomban Gerlach Péter uradalmi hivatalnok. Gratulálunk!

Darányi Ignác földmívelési miniszter a város közönségének azon nemes tetteért, a mely szerint a megdicsőült Erzsébet királynék emlékére „Erzsébet-liget”-et alkot és egy emlékoszlop felállítását elhatározta, magas miniszteri leiratában köszönetét fejezte ki.

egy barna arcú kun könyökölt be, szájában a makrapipa, fejében a kis zsiros pörge kalap, és nézegeti a fényes katonai urakat.

Egyszer csak odalép hozzá Albrecht kir. herceg és így szólítja meg:

— Hány ember meg van a faluban?

A kun a legnagyobb flegmával felel:

— Meg van az mind, nem veszett el egy se.

— Azt kérdelem, hány lakosa van a falunak?

— Nem falu ez, hanem város, felel a kun rendületlenül.

— Hat hányan laknak városban? Nem érti?

— Mit tudom én! Nem vagyok én pap.

Mire Albrecht kir. herceg türelmetlenül:

— Maga tan nem is tudja, hogy kivel beszél? Én Albrecht főherceg vagyok.

Mire a kun szemire huzza a kalapot és így felel:

— Mán én arrul se tehetek.

Rut dolog a háború.

Hogy milyen rut dolog a háború, kézzel foghatóan bizonyította be 1780-ban az epejési minorita atyáknak egy Valentin nevű huszárkaplár. A páterek, miután jól tartották a kaplár étellel, itallal, azt kívánták a bortól hevült katonától, hogy mutassa meg nekik színul-színre, milyen volt a porosz háború? A kaplár minden szentre kérte a pátereket, hogy ezt ne kívánják tőle, mert rut dolog a háború. De mikor a kiváncsi páterek csak annál jobban unszoltak, felkötötte kardját, fejébe tette csákóját, azután kardot rántva, eleinte lassan, vagdalkozni kezdett a mohón váró minoriták felé: Holblinks, Holblinks, rechtsumkerdaj, hajnarum, fajer, sapperment! Majd szörnyű sebesen hadonázott mindenfelé: potzhundert, tausend million, ke diablo, elkora, alkora, elumi, kosthumi, avendo, vedutto, viandra belle la person, battalions kare, strela jaszna, okuvana, parajhuvana, tüzes, lánczos! és nemcsak derekasan elkardlapozta a minoritákat, hanem összetört minden poharat, kancsót, ablakot is. Mikor a minoriták panaszt tettek az ezredesnél, az ezredes kijelentette, hogy a

Májusi előléptetések házi ezredünkönél. Május elsején a m. kir. 7. honvéd gyalogezrednél a következő tisztek léptek elő: Weitner Gyula főhadnagy II. oszt. századosná. Weitner Antal, Konkoly Jenő hadnagyok főhadnagyká, továbbá áthelyeztettek a kezelő tisztek közül Tull Mihály Pozsonyba, Kamenczky József Brassóba, Weisz Albert kezelő százados pedig a 4-ik gyalog ezredtől Verseczre helyeztetett át.

Hivatalos látogatás. Dr. Répászky Béla fehértemplomi kir. ügyész tegnapelőtt a helybeli járásbírószághoz adóosztágot és a szakkörébe vágó ügyvitelt vizsgálta meg.

Változtatás a klerusban. Dessewffy Sándor megyés püspök Ochsenfeld Vendel nagytőszegi plébánost Szabadfalura plébánosnak és dr. Orbán Gerő szabadfalui adminisztrátort Istvánföldre plébánosnak disponálta.

Kinevezések és előléptetések. A pénzügyminiszter Pelikán György volt magy. kir. honvéd hadnagyot (Lanczi helyére) magy. kir. adóhivatalunkhoz adóosztágot nevezte ki. — M. kir. posta és táviró hivatalunknál kinevezettek: Mohaupt Lajos segéd-tiszt segéd-ellenőrré, Gidófalvi Béla előléptetésben részesült, Bodó Antal altiszt lett, Schlarp Karoly fizetésemelésben részesült.

A közigazgatási bizottság ülése folyó hónap 8-án, a törvényhatósági bizottsági közgyűlés pedig f. hó 16-án lesz.

Állami főreáliskolánk épületének átvétele a várostól. A közoktatásügyi miniszterium Nátafalussy Kornél kir. főigazgatót megbízta azzal, hogy az állami főreáliskola telkének és épületének végleges átvételét rendezze. Ezen ügyben a főigazgató tárgyalásokat folytatott Seemayer Janos kir. tan. polgármesterrel, s a mennyiben még bizonyos potolni való dolgok vannak, olyan formán történt a megállapodás, hogy az iskola átvétele akkor történjék, midőn a főreáliskola zászlójának felszentelése is megtartatik. Főreáliskolánk — mint azt már előzőleg is megemlítettük, igen díszes lobogót készített egyik budapesti műintézetben körülbelül 1000 korona értékben. (Csak díszetere szolgál a város közönségének s a tanári testületnek, hogy ezen összeget e célra rövid pár év alatt összegyűjtötte. Sz.) A zászlószentelés nagyobb szabású ünnepélyek mellett fog lefolyni. Ezen ünnepélyek keretébe igen jól be lehet illeszteni az átvételt is, így potolva lesz az ünnepélyes megnyitás, mely annak idejében a vállalkozók pore és a sok huzavona miatt el-

káplár nem bunós, mert a háborút színul-színre, a mint a páterek kívánták, nem mutathatta meg maskeppen.

(Szirmay Antali «Hungaria és Parabolis».)

A Kemény Zsigmond szivarai.

Falk Miksa egyszer Kemény Zsigmondhoz ment, hogy elkísérje valami gyülésre. Indulás előtt a báró egy pillantást vetett íróasztalára, melyen egynéhány szivar hevert. Aztán bele nyúlt a zsebébe, kivette szivartárczáját s a bennlevő havannákat oda rakta az asztalra a többihez.

Falk nem értette, hogy az erős dohányos Kemény szivar nélkül indul utnak.

— Ennek az a nyitja, magyarázta a báró, hogy inasom az én szivarjaimat szívja. De ha csak három-négy marad az asztalon, a szegény ember zsenirozza magát — nem mer elvenni belőle.

És aztán utközben latta el magát szivarral a jószívű nagy ember.

A szerző.

Tóth Kálmán „A király házasságát” vigjátékát adták először, 1863. télen a Nemzeti Színházban. A költő estefelé barátaival aldomást ivott lakásán a darab sikerére. Hét óra tájt aztán jó kedvvel indultak a színházba. A lepcsőn lefelé haladó tartsaságnak Tóth Kálmán régi hú inasa, Pista vilagitott a nagy karos gyertyatartóval,

No Pista, nevetett a költő és egy bankót vett elő a zsebéből, gyere el ma te is a színházba, aztán ha hívnak engem, hat majd kiabálj te is.

Az első felvonás után a tetszés zajával volt teli a színház. „Szerző! Szerző! Toth Kálmán!” hallatszott a teli ház minden zugából. De egy stentori hang fent, a kecskeméti páholyban, győzedelmeskedett a többi ezer torkon; azt kiáltotta:

— Tekintetes ur! Tekintetes ur!

maradt. Ezen ünnepélyek minden valószínűség szerint október közepe táján fognak megtartatni.

Uj vasuti állomásunk Évek óta hangoztatott kívánságát képezte városunk lakosságának, hogy a kereskedő világnak, mint a másféle publikumnak, hogy már nagyon is itt volna az ideje hogy azokon a mizeriakon, melyek állomásunkon évek óta tapasztalhatók, melyek nem egy nyilvános felszólamlásra adtak okot, végre valahára segítve legyen. Versecz városa néhány év óta valóságos csomópontot képez vasutvonalok tekintetében. Öt irányban indulnak és öt irányból érkeznek naponként vonataink, melyeknek száma hivatalos értesüléseink szerint beleszámítva a teher és munkásvonatok naponként jóval meghaladják az ötvenöt-hatvan vonatközlekedést. Vasuti állomásunk mindamellett oly primitív, kényelmetlen és szűk volt, hogy számos méltányos panasza adhatott okot. A legbenső örömmel értesült róla városunk és vidékünk közönsége, hogy a magas kormány kereskedelmi minisztere tekintetbe véven viszonyainkat és a nagy forgalmat, vasuti állomásunk minden tekintetben célra vezető kibővítését nem csak elhatározta, hanem a munkálatokat a közel nyolczvanezer forintba kerülő vasuti aluljáróval, mely igen szép műszaki munka volt (Bücher mérnök barátunknak sok fejtörést okozott) a múlt esztendőben be is fejezte. A tulajdonképi felvételi épületek tervezése egyidejűleg elkészült a m. á. v. műszaki osztályában, innen onnan sok szép és halottunk róluk, de csak a legutóbbi időben bizonyosodtunk meg reményeink teljesüléséről, midőn az új vasuti állomásunk tervezési építési engedély kieszakozlése céljából városunkhoz a szegedi üzletvezetőség attette. A bemutatott tervek alapján az építési engedélyt városunk készséggel megadta s nekünk most nincs más teendők, mint hogy ígéretünkhöz képest az új vasuti állomás tervét ismertessük. Pompás födött perronunk lesz 13288 méter hosszúságban és több mint 5 méter szélességben. A jelenlegi állomás vagányok felőli homlokzatától 4 méterrel húzódik beljebb az új állomás belső homlokzata. A mostani épület körülbelül egy harmadrésze annak, a mi lesz. Legelső sorban a jobboldali szárnyat — a mely a jelenlegi állomás épülettől a mostani raktárak felé esik, melyben addig is, míg a régi épület lerombolják s a közep részét es a balszárnnyat kiépítik, ideiglenesen el fogják helyezni a szükséges hivatali helyiségeket és várótermeket — építik föl. A végleges kivétel azonban következő képét tárja elé az új állomásnak: A főépület közepén lesz az emeleten és tullelmedő magas felvételi előcsarnok, 1486 méter széles és 12 méter hosszú. Ezen előcsarnokban, hol nagy felvilágítású ablakok is lesznek, lesz közepén a máhaleadás, máhaleadás, máhaleadás, jobbra az I-II. osztályú személypénztár, balra a III. osztályú pénztár és egy teres nagy előcsarnok. Ezen kimagasló épülettől jobbra 3 méteres födött zárt folyosó húzódik, mely mellett elterülnek a pénztári, kapusi, rendőri, máhaleadás helyiségek, I. osztályú váróterem (csak 632 méter és 910 méter), azután a II. osztályú váróterem majdnem négyzet (10 méter, I-II. osztályú étterem (méretei: 990 és 1332) külön étterem, melynek ablakai a város felé néznek, azután a postai átjárók, postaraktár és az új fiókpostahivatal. A nagy előcsarnoktól balra fekszik a nagyméretű (1670 és 1415 méter) III. osztályú váró és étterem, mellette a máhaleadás és a teres érkezési csarnok, melyhez csatlakoznak a kezelő személyzet irodái, az állomásfőnök hivatali helyisége, nagyobb forgalmi iroda, táviró, kocsifelhők, külön orvosi helyiség, előszoba stb. A további földszinti épületben lesznek a vonatkísérők helyiségei, szertarak, szolgálások, konyhák stb. Magában a felvételi épületben aránylag kevés lakás lesz. A központi épülettől jobbra-balra két magasabb építményű pavillon és a széleken szintén emeletes helyiségek lesznek. Jobbra lesz a pavillon épület emeletén a vendéglős 3 szobás, nagy konyhás hozzátartozó mellék helyiségekkel ellátott lakása és a postai bejáron túli emeletes részen az egyik pénztárkezelő lakása. A központi épülettől balra a pavillonban lesz az állomásfőnök igen szép 4 szobás lakása és a jobboldali szárnynak megfelelőleg ismét egy pénztárnoknői lakás. — A falak a központi csarnoknál közel 12 méter magasok lesznek, körülbelül 10 méter magas lesz a nagy csarnok belső világossága. Ezekben számoltunk be a felvételi épületről. Hozzá kell még adnunk azt is, hogy a jelenlegi még fennálló viztorony átjön a vasúthoz vezető ut baloldalára, hol kies parkot is létesít a m. á. v.

igazgatósága. Sorainkat csak köszönettel fejezhetjük be, melynek e város lakossága nevében az új szép alkotásokért a magas kormány kereskedelemügyi miniszterével szemben ez uton is kifejezést adunk. Mint halljuk az építést a legközelebbi időben, június 1-én megkezdik és folyó évben a jobb szárnyat be is fejeik, melybe azután elhelyezik ideiglenesen a hivatali helyiségeket, a jövő év folyamán a régi épületet lebontják és a tervet teljesen keresztülvizsgálják, a 12 szipárral bíró pályatest teljes elkészítésével.

Alispánválasztás Krassó-Szörényben. Mint Lugosról jelentik, a máj. 3-iki tavaszi közgyűlésen történt meg az alispánválasztás. A választás előtt Brediceanu kijelentette, hogy a román nemzetük nem vesznek részt a választásban. Az alispáni állásra jelöltettek: Fialka Károly orsovai főszolgabíró és Marsovszky Árpád lugosi polgármester, bár az utóbbi irasbelileg nem pályázott. Marsovszky pártja névszerűtlen szavazás kért. A szavazás eredménye a következő: Fialkát 308 szavazattal 39 ellenében alispánválasztották, ezután pedig Issekutz Aurélt egyhangulag főjegyzővé. Fialka viharos ovációk közepette meg beköszönőjét, míg Issekutz tartalmasszédben mondott köszönetet megválasztásáért. Főszolgabírakká választották az orsovai járásba Reiter Rezsőt, a teregovai járásba id. Biró Bélát, a moldvai járásba ifj. Biró Bélát.

Két jubileum. Temesvárról írják: Most van 25 éve, hogy a vármegye szolgálatába lépett Kapdebo Gergely alispán. Ezt a jubileumot csendesen, zajtalanul, de annál bensőbb ünnepélyességgel ülte meg a vármegye tisztikara. Az alispánt Lendvay Miklós tb. főjegyző, a „Délmagyarországi Közlöny“ szerkesztője üdvözölte költői lendületű beszéddel, mire Kapdebo alispán meghatva mondott köszönetet s teljes meglepését fejezte ki a tisztikar működése fölött, továbbá odaadó buzgó munkálkodásukat kérte. Este tarsasvacsora volt. A másik jubileum meg május havában lesz, amikor Molnár Viktor főispán jublál. Temesvármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi közgyűlésén elhatározta, hogy a főispán beiktatásának tizedik évfordulója alkalmából május 28-án rendkívüli közgyűlést tart.

Katonai sorozás a verseczi járásban. Minden évben tapasztalja a sorozó bizottság, hogy a verseczi járás állítás-köteles legényei (különösen a román nemzetiségűek) milyen furfangos módon akarnak megszabadulni a katonaságtól. Ezelőtt pár évvel az öncsonkítást üzték nagy mértékben, egymásután jöttek az újjelküli legények, ha kellett, vallomásukra meg is esküvényt kaptak is állítottak hogy a csonkítás véletlenül történt. Midőn azonban a sorozó bizottság egyre masra bevette katonának a megcsonkított legényeket ez a divat egyszerre megszűnt, a Pavelek és Jounok azontul nem vagdaltak le az ujjukat, hanem mostanában új methodust alkalmaztak, nevezetesen hónapokon keresztül éheztek, vagy mindenféle képtelen eledelekkel éltek, hogy magukat teljesen lesoványítsák. A sorozó bizottság azonban erre a turpiságra is rájött és ez idén is bevették egyre masra katonának a csonkított legényeket a kik majd csak megfogják hizni a zupan. A sorozás eredménye számokban kifejezve különben a következő volt: folhivatott I. korosztályból 348, II. ből 199, III. ből 155 és így összesen 702. Alkalmassnak találtatott, mind a három korosztályból 1.5 kevésbé alkalmasnak találtatott 50, család fontartó 3, meghalt 13, távol volt 60, fölülvizgálatra bocsátatott 16, visszállatott 505, fegyverképtelen 94, töröltetett 7.

Villamos telep épületeinek felülvizsgálatát folyó hó 8-án hétfőn kezdi megejteni a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által e célra kiküldött Haasz József műszaki tanácsos Temesvárról. A villamvilágítási külön bizottság összes tagjai meghívták e vizsgálatához. R.

Meghívó. A „Délmagyarországi Tanítóegylet“ verseczi fiókegyesülete f. é. május hó 17-én d. e. 9 órákor Német-Sztamorán tartja meg alapszabályszerű rendes tavaszi gyűlést, melyre a t. egyesületi tagok és tanúgybaratok tisztelettel meghívotnak. A főnökség.

Május elsője. Borongós esős nappal virradt reánk, s ez a körülmény nagyon megcsappantotta a kirándulók kedvét. Jókora reggel szolott a muzsika, de a nagyobb mulatságnak jelei nem mutatkoztak Munkásaink is csendben ülték meg a más városban oly zajos napot.

Kornélia-fürdő. Kevés oly közhasznú intézmény van városunkban, mint a milyennel Adler helybeli nagykereskedő és birtokos ajándékozta meg a közönséget, midőn a Kornélia-fürdőt felépítette. Budapestet kivéve alig van néhány oly város Magyarországon, mely oly

finyes, modern és minden komforttal ellátott fürdővel rendelkezne, mint a milyen a Kornélia-fürdő. Az itt megfordult idegeneket, ha valami verseczi ritkaságot akarunk nekik mutatni — oda vezetjük, s mondhatjuk, hogy mindenki azt hangoztatja: »Azt bizony nem gondoltuk, hogy ilyet látunk!« E hónap közepén — mint az hirdetései rovatunkban is olvasható — megnyílik a földt zárt uszoda is, mely kénytelenül vízzel rendkívül előnyösen hat a test szervezetre. A fürdő összes részei, a nagyszámú kád-fürdő (külön osztályok a férfiaknak és nőknek), a gőzfürdő, az épület tetején a lég- és napfürdői helyiségek mind igen tisztán és rendben vannak tartva, dicséretére az áldozatkész derék tulajdonosnak.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége folyó hó 22-én (pünkösd hétfőjén) d. e. fél 11 órákor Fiumében a varosháza nagy termében tartja évi rendes közgyűlését. A fiumei helyi választmány által meghatározott program a következő: 1. Érkezés vasárnap este egyneked 8 órákor. 2. Este fél 9 órákor ismerkedési estély a tisztviselő-egylet helyiségeiben. Rendezi a fiumei tisztviselő-egylet. 3. Hétfőn reggel fél 8 órákor az iparkiallítás megtekintése. 4. 9 órákor igazgatósági ülés a varosháza nagy termében. 5. Fél 11 órákor közgyűlés ugyanott. 6. Közgyűlés után kirándulás Czirkveniczába, gróf Szapáry László fiumei kormányzó hajóján. 7. Dejeuner Czirkveniczában. 8. Este elutazás. Ennek kapcsán megemlítjük, hogy a belügyminiszter jóváhagyta a szövetség nyugdíjintézetének alapszabályait, minél fogva a nyugdíjintézet f. é. július hó 1-én kezdi meg működését.

Sajtópör. A temesvári esküdtsek május 18-án fog verdiktet hozni a „Neue Werschetzer Zeitung“ ellen, a mely lap Prachtheuser György kustélyi segédjegyzőt „Ein skandal-suchtiges Vizenofärchen“ cikkben támadta meg.

Pártoljuk a magyar ipart. Jóllehet tudvalevőleg magyar találmány a gyufa mind a mellett ezen iparcikkért milliók vándorolnak ki az országból. A dérek E. M. K. E. (Erdélyi magyar közművelődési egyesület) vezetősége mozgalmal indított ezen iparcikk meghonosítására és szövetkezve az első temesvári gyufagyárral tetszetős külsejű skatulyákban gyártatja az ugynevezett „Emke“ gyufát. Lendületes és meleg hazafias felhívásban fordult az „Emke“ igazgatósága városunk polgármesteréhez, kérve, hogy ezen teljesen magyar gyártmányt (a dobozok is itthon készülnek) pártfogolni és ajánlani sziveskedjék. Annal is inkább érdemes pártolásra ezen hazafias ügy, mert az első temesvári gyufagyár az eladásból 5%-ot atenged az „Emke“ nek nemes kulturális czelokra, áldozván ez által a haza oltárára! Rajta tehát mindnyájan, kik hazafiak vagyunk, járuljunk ezen ügy előbbreviteléhez, vásároljunk egyedül „Emke“ gyufát és ezen fillereinkkel is elmozdítjuk a dicséretre méltó egyesület vállalkozását. — Rohács Janos, var. levéltárnok.

Időjárásunk pár nap óta ugyancsak hűvösre fordult, reggelenként 5-6 fokra száll le a hőmérő. Gazdáink ugyancsak félnek, hogy esetleg baj lesz. Ez a hűvös időjárás a szőlő fejlődését nagyon hátráltatja.

Szászabanya. A nyár közeledtével az összes fürdő és nyaralóhelyek nagy tevékenységet fejtenek ki, hogy a forró nyári napok elöl oda menekülő emberek kellemes üdülést találjanak. Így a bajos Szászabanya is, mint onnan írják nagyban készül, hogy a nyár beálltával eddigi jó hírehez méltóan fogadja vendégeit, és hogy azoknak hozzáférhetővé tegye mindazon szépségeit, melyek hazánkban ezt a bajos helyet oly kedvessé teszik. Természeti szépségei mellett, gyönyörűen fekvő és mesés olcsóságú lakasai, továbbá az ott uralkodó fesztelen kedélyesség az, mely évről-évre mind nagyobb számú üdülőket vonz oda. Kivált Knisten Adolf főerdész és Reif Vendel erdész buzgólkodnak azon, hogy az ottan való tartózkodást a környék gyöngye, az u. n. „Malomvölgy“ utainak és fasorainak rendben tartása által kellemessé tegyék. A Neravölgy vendégeinek egy nagyvárosiasan berendezett gyógytár és dr. Lichtfuss A. személyében kitűnő orvos all rendelkezésükre. Mint helyismerő egyének a község bírája Hartmann Karoly és Lepsy József odaváló polgár szívesen szolgálnak a tudakozónak felvilágosítással és rendelkezésit Rakasdia allomáshoz. Ha még felemlítjük a vendéglőkben nyerhető kitűnő és olcsó ellátást, felsoroltunk mindent, mely Délmagyarország eme legszebb üdülőhelyét oly vonzóvá teszi és érthető lesz azon nagy érdeklődés is, hogy számos fővárosi és délmagyarországi csa-

lád már most is lakást jegyeztetett elő a nyári szezonra.

Sárkány Sámuel ez uton értesíti a t. közönséget, hogy osztálysorsjáték gyűjtődéje Budapesten Lipót-körut 7. szám alatt létezik és kéri a már e hó 18. és 19-én tartandó húzásra való tekintettel a megbízásokat vele mielőbb közölni. Kapható még egész, fél negyed és nyolczad sorsjegy 6.—, 3.—, 1,50 illetve 75 kr. beküldése ellenében.

A középiskolák új rendje. Wlassics Gyula kultuszminiszter a napokban rendeletet fog kibocsájtani a középiskolai új tanévről, amely az egyes osztályokban fokozatosan fog majd életbe lépni. Az új tanterv szerint kevesebb lesz ezentul a nyelvek tanítására szánt órák száma s inkább a reális tantárgyakra fordítanak több időt. Legnevezetesebb lesz a reform a testi nevelés dolgában, itt kimondja a miniszteri új tanterv, hogy a tornát télen korcsolya, nyáron játék pótolja. S csak ha az időjárás miatt egyik sem gyakorolható, akkor menjenek fődél alá, a tornaterembe. A reális iskolákban is az első osztályra nézve már a jövő iskolaévtől kezdve életbe lép az új rend. Itt csak a reális iskola speciális tárgya, a mértani rajz veszt egy órát. Mindkét iskolafajtában előálló változások a gimnázium és a reális iskola első osztályait hajszára egyformára alakítják, azzal a különbséggel, hogy a latin-nyelvű öt órát a reális iskolában német nyelvi öt óra helyettesíti. Egyébként az összes tárgyakat: vallástant, magyart, földrajzot, természetrajzot, számtant, mértani rajzot, szépirást és testgyakorlást mindkét iskolában hajszályni egyformasággal fogják tanítani, úgy, hogy a jövő évi gimnáziumi és reális iskolai első osztályok közt a különbség elenyészően csekély lesz, ami az egységes jogositású középiskola céljából alkalul ilyenformán. Különben az egész tantervi reform végrehajtása nyolc évig tartana, hacsak a jövő tanévben több magasabb osztályban meg nem kezdik a tantervi reform végrehajtását.

Növendékek felvétele a siketnémák temesvári intézetébe. A növendékeknek a siketnémák temesvári intézetébe az 1899—1900-ik tanévre való felvétele f. évi június hó végével fog megejteni. Az intézet első évfolyamába nemre, vallása és nemzetiségre való tekintet nélkül 7—10 éves korban levő 10—12siketnéma gyermek vétetik fel; míg a felsőbb osztályokba való felvételért folyamodók korukra való tekintet nélkül eddigi tanulmányaik alapján nyerneik elintéztést. A felvételnél előnyben részesülnek azon gyermekek, kiknek szülei Temesvárott, vagy a Délvidék valamely községében vagy városában laknak és csak azntán vétetnek figyelembe a hazánk más vidékéről folyamodók. A köllőleg bélyegezett kérvényhez melléklendő: Keresztlevél, illetve születési bizonyítvány, oltási bizonyítvány, a gyermek testi és lelki állapotát igazoló orvosi bizonyítvány, továbbá a szülők által kiállított és a községi előjáróság által megerősített nyilatkozat, melylyel előbbiek a táp- és tandíjak pontos megfizetésére kötelezik magukat s végre vagyontalanoknál az ezt igazoló s a községi előjáróság által kiállított szegénységi bizonyítvány. A növendékek lehetnek vagy benlakók (internatisták) vagy bejárók (künnlakók). A benlakók tápdíj fejében 100 frtot fizetnek, tandíj fejében pedig általában egy tanévre 20 frt. fizetendő előleges felvétel, esetleg havi részletekben az intézet pénztáránál. Ruházatról és egyéb szükségletekről a szülők tartoznak gondoskodni. A tanulásra teljesen képtelen növendékek, a mennyiben e körülmény a tanév folyamán igazolást nyert, az intézetből eltávolítottak. Felhivatnak tehát mind azon szülők, kik gyermekeiket ezen intézetbe felvételnél öhajják, hogy a siketnémák temesvári intézetének »Felügyelő-Bizottságá«-hoz címzett, köllőleg indokolt és a fent említett mellékletekkel ellátott ez iránti kérvényüket legkésőbb f. évi június hó 15-ig az intézet igazgatóságánál annál is inkább nyújtsák be, mivel a hiányosan felszerelt vagy későn érkező kérvények figyelmen kívül hagyotnak. A felvételnél, illetve az elutasításról a szülők idejében értesítetnek. Esetleges felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál az alulírott igazgató. — Schaffer Karoly, intézeti igazgató.

Negyedik magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték. Az előttünk fekvő tervezet szerint május hó 18-án és 19-én lesz az I. osztály huztsa és figyelmeztetjük különösen olvasóinkat, hogy a nyerési esélyeket csak akkor lehet ezen sorsjátéknál teljesen kiaknázni, ha már az első osztálynál megkezdjük a játékokat. Amint különböző helyről értesülünk a sorsjegyek iránti kereslet épen oly élénk és nagy, mint az első játéknál volt és azért tanácsos, hogy minél előbb egy sorsjegy birtokába jussunk. Az I. osztályu sorsjegyek árai 1/1 sorsjegy 6 frt. —, 1/2 sorsjegy 3 frt. —, 1/4 sorsjegy 1 frt 50, 1/8 sorsjegy 75 krajczár. Ha a különböző fölarusítók felett szemlét tartunk, akkor az előttünk ismerős Török A és Tsa czéget, Budapest, Vaczi-körut 4/a. mint szolid bankházat, mely nagy szerencsével játszik, bizvást ajánlhatjuk. Aki tehát Török A és Társánál Vaczi-körut 4/a alatt vásárolja sorsjegyét, az a legjobb kezekben van.

Villamos veszedelmek. Weber zürichi tanár kísérletek végett annak megállapítására, hogy mi veszedelem fenyegeti az embert, ha teste akár szándékosan, akár véletlenségből el nem szigetelt elektromos vezetékkel jut érint,

Folytatás a mellékleten.

Mariazeili Gyomorcseppek

nagyszerűen működik a Gyomor minden betegségénél

Brady egy régi, kipróbált nélkülözhetetlen házi és népgyógyszer

az étvágytalanság, gyomorgyengeség, nehéz lélegzetvétel, savanyu bűfűgés, kolika, gyomorégés, tulságos nyálkaelválasztás, sárgaság, undorhánnyás, görcsök és szorulás ellen.

Főfájásnál, a gyomor megterhelésénél (étellel, itallal) gilisza és májbetegségnél kipróbált gyógyszer. Ezen fentebbi betegségeknél a **Mariazeili cseppeket** évek óta sikerrel használják, melyről sok száz bizonyítványi kezesség. Egy üveg ára használati utasítással 40 kr. Duplaüveg, 70 kr. központi raktár

gyógyszertár a Magyar Királyi Kapható minden gyógyszerárban.

Fő raktár: **Török József**, VI. Királyutca 12 sz.

AZ „Anker”

élet- és járadék biztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar) a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 év végén : : : 65 millió forint
 Biztosítási állomány 1898 végén : : : 243 millió forint
 Eddigi kifizetések : : : 103 millió forint

A nyereségnyereséssel biztosítottak A osztálykérvy szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve.

B osztálykérvy szerint (évenként emelkedő osztalék) 1897., 1898. és 1899. években az összes — az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak 9%, 12% és 15%-a fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.
 Mindennemű haláleseti, életesei és járadék biztosítás.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei;

Helyi képviselő: Menzer B.

Használjon Ön FEGYVERKEREKETII!

Képviselet és raktár: **Gries J., Versecz.**

Különös előnye: utólérhetően könnyű járás (megoldhatatlan)

Steyri fegyvergyár

a világ legnagyobb kerékhátára. Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Magyarországi vezérképviselőség: **KANN és HELLER cégénél Budapest.**

Legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben: **1.000,000 korona**

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	1 jutalom	Korona
1	1	600000
1	1	400000
1	1	200000
2	2	100000
1	1	90000
1	1	80000
1	1	70000
2	2	60000
1	1	40000
5	5	30000
1	1	25000
2	2	20000
3	3	15000
31	31	10000
62	62	5000
3	3	3000
132	132	2000
263	263	1000
1238	1238	500
90	90	300
31700	31700	200
3900	3900	170
4900	4900	130
50	50	100
3900	3900	80
2900	2900	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre újból **50,000 nyeresemény**

jut, vagyis az oldalt levő nyereseményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész l. o. eredeti sorsjegyet 6.—
 „ fél „ „ „ 3.—
 „ negyed „ „ „ 1.50
 „ nyolczad „ „ „ —.75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a **rendelvényeket** mielőbb, legkésőbb azonban

f. é. május 18. és 19-ig mely napokon a huzás van, hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest, V., Váci-körút 4a

Sok és nagy nyereseményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget frt. { utánvételezni kérem } A nem tetsző törlendő.
 { postautalvánnyal küldöm }

Pontos cím: _____

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik közvényenél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utáztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üvegot „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.

Melléklet a „Délvidék“ május hó 7-én megjelent 19-ik számához.

Folytatás a főlapból.

kezebe. A kísérletet maga magán végezte. Másodpercenként 50 periódusu és 200 volt feszültségű áramot vezetett egy csévén át, a mely egészen 210 volt feszültségű váltakozó áramot adhatott. Mikor nedves ujjakkal ragadta meg a vezetékét, a melyen 30 v-nyi feszültségi különbség volt úgy érezte hogy ujjai, keze, kezcsuklója, alsó és felső karja mintha megbénult volna, ujjait alig tudta mozgatni, a kezét alig bírta elfordítani. Ha nyugtató karral fogta meg a vezetékét nem bírta megbajlítani, ha pedig hajlott karral nyúlt hozzá, nem tudta kiegyenesíteni. Az ujjakban, a kézben, a karban oly nagy volt a fájdalom, hogy alig álta az ember 5-10 másodperczig; de még volt annyi ereje, hogy a drótot eleresztsze. Weber 50 volt feszültségű áramot szolgáltató vezetékét fogott meg nedves ujjával, ujjainak és kezének izmai abban a pillanatban egy időre megbénultak, a drótot legnagyobb erőfeszítéssel se tudta elbocsátani a kezéből. A 90 voltos áramot vezető drót kézbevétele, bár az ujjak szárazok voltak, szintén rögtön bénulást okozott s a drótot elereszteni nem sikerült; a kézben és a karban akkora volt a fájdalom, hogy akarattalul is felkiáltott. Ezt az állapotot 1-2 másodpercznél tovább nem bírja el az ember. Annak a veszedelemnek a megvizsgálására, a mely a földön álló embert akkor fenyegeti, ha fél kezével olyan váltakozó áramú vezetékét fog meg, a melynek másik pólusa a földön fekszik: 100 volt feszültségű 10 izzólámpát kapcsolt össze egymásután és 2000 volt váltakozó feszültségű áramot szöktentett át rajtuk. A megfigyelő kavicsfalmon állott, mely a kísérletet megelőzőleg nedves lett az esőtől; később a megfigyelő nedves agyagtalajon állott, melyet finom megnedvesített szénpor borított. A nagyfeszültségű áramvezeték mindkét esetben ártalmatlannak bizonyult, a mi a bőrczipő szigetelő tulajdonságának volt köszönhető; Weber a maga kísérleteiből azt következteti, hogy az olyan ember, a ki száraz cipőben, nedves talajon állva, fél kezével megérinti a forgó áramot szállító gép vezetékét, mindaddig biztonságban van, míg az áram feszültsége az 1000 voltnál nem több, és kész a veszedelem, mielőtt valaki, legyen bár a keze száraz, két kézzel fogja meg a vezetékét, ha bennök 100 voltnál erősebb áram kering. Ez állításának igazságát igazolta az a tény, hogy egyik nagyobb kemiai gyárban 16 hónap alatt négy munkás halt meg ily módon; pedig három esetben az áram feszültsége kisebb volt 115 voltnál, s csak a negyedikben tett 115 voltot. Az első szerencsétlenség ivámpávil történt, a mely a szabadban faoszlopon lógott; a lámpát dróton kellett lebocsátani, s a drót a lámpától el volt szigetelve. A munkás, miután a lámpát megtisztította, felhúzáskor olyan erővel rántotta meg a drótot, hogy a vezetékkel érintkezésbe került, s ettől 115 volt feszültségű áramot kapott. Minthogy a munkás nem állott elszigetelő számonlyon — pedig ez volt a rendelet — hanem meztelen a földön, az áram áthaladt a testén és legott megölt. A másik baleset pajkosságból történt; forgóáramú vezeték haladt az ablak előtt s a munkás megkapta a kezével; hogy ezt tehesse, jól ki kellett hajolnia, de azután nem tudta többé elbocsátani. A harmadik szerencsétlenség akként történt, hogy a munkás azt a vascsövet fogta meg, a melyekben a világításra való két vezeték egymástól elszigetelve állott. Egy erősítő csavart mely a csövön átvezetett, az elszigetelő réteg megrongálta, s elvezette az elektromosságot a vascsőbe; a nagy feszültségű áram ekkor is halált okozott. A negyedik esetben hanyatt fekvő találták a munkást; kezével fogta a kialudt izzólámpát, a vezető-zsinór pedig a mellén feküdt. A munkások, kik a vezető-zsinórt el akarták venni, ütést kaptak a kezükbe. Az elmondottakból azt következtetik, hogy tartozkodni kell az olyan vezeték érintésétől, a melyekben nagy feszültségű áram kering; természetes, hogy kelte óvatossággal a veszedelem meglehetősen ki van zárva, a mit az is bizonyít, hogy elektromos világítás céljából nagyon sok házba vezettek már be nagyfeszültségű áramot, s a lakóknak még se történt bajuk. A tény hogy az elektromos világítás sokkal kevesebb veszedelmet okoz mint a petróleumgáz, az acetilénről nem is szólunk.

A Ganz gyár közgyűlése. A Ganz és Társa Vasöntő és gépgyár részvénytársaság közgyűlésén az igazgatóság jelentése első sorban köszönetet mond Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszternek, aki kineveztetése előtt igazgatósági tagja volt az intézetnek. Megemlékezik az igazgatóság ezután Gulden Gyula elhunytáról. A múlt üzletév forgalma 17 millióra rugott, de mindazáltal mégsem sikerült a fokozott gyártással számszerű arányban álló nyereséget elérni, mert az év négy első hónapja alatt csak nagyon kevés megrendelés érkezett. Az elmúlt üzletév tiszta nyeresége 870,427 frt 88 kr. Javasolja az igazgatóság, hogy — a kulombzó levonások után — ebből fizessenek ki részvényeseknek 100 frt osztalékot. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s aztán igazgatósági tagokul a a régieket újból megválasztotta

Irodalom.

A Divat Ujság hatodik évének 9-ik száma a szokásos dus tartalommal megjelent. Rendkívül gazdagsága nyolczoldalas főlapján a legújabb divatot számos képpel, bő magyarázattal ismerteti, a mit megkönyit e kétoldalas szabasmintaiv. Színes divatképe hónaponként a legremekbő oltözékeket ábrázolja, míg kézimunka-mellékletén az egyszerűtől egészen a pompásig való kézimunka-magyarázatokat hozza oly könnyen megérthető modorban, hogy az ma már számos leányiskola tanító lapjává vált. E mellett olvasói mulattatásáról sem feledkezik meg. A minden számhoz mellékelt szórakoztató kedves novellák, háztartási tudnivalók és egyéb jó tanácsok töltik ki A hónaponként kétszer megjelent Divat Ujság nagyon olcsó. Postán való szállítással az április—junius negyedévre: 1 rt 10 kr.

Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4 sz. — A Gyermek Divat, az anyák e kedves ujsága, 6. évének 5. száma megjelent. Körülbelül 100 képpel tarkított főlapján hasznosan oktatja a szorgos anyákat arra, hogy az elhasznált vagy a nagyok kinötte ruhát miképen kell a kicsinyek számára átalakítani vagy újat varrni. Könnyebbségére van ebben a a minden számhoz mellékelt kétoldalas szabás mintaiv. Ezenkívül az apróságokat is kellemesen szórakoztatja, a mennyiben játékszereket és apró tárgyak készítésére oktatja. A Gyermek-Divat hónaponként megjelenő ujság. Előfizetési ára a lehető legolcsóbb: egész évre 2 frt 20 kr. postán küldve. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Rökk Szilárd-utca 4. sz. — A Patyolat hatodik évének 5. száma megjelent. Ez az egyetlen magyar ujság, mely kizárólagosan a fehérnemű-divattal foglalkozik. Teszi pedig ezt olyan részletességgel és alaposzággal, hogy az olvasója nincs ráutalva a készen vett és drága fehérneműre, hanem minden darabját otthon maga megcsinálhatja a minden számhoz mellékelt magyarázatokkal ellátott, két oldalos szabasmintaiv segítségével. A Patyolat minden hónap elején megjelenő ujság, melynek egész évi előfizetési ára a postán való küldéssel 2 frt 50 kr.

Szerkesztői levelezés.

— a — **ly Temesvár.** Szalay Lajos főmérnök, segédszerkesztőnk f. hó 2-án rukkolt be a szegedi államfogházba, hol párbajvétség miatt 14 napig fog „tartozkodni“ Lakasa 1 oszt. 5 számú szoba. Már azt is kiszámította, hogy kerék 20 négyyszög méter nagyságu. Gallovis Jenő hírlapíró Kollega társaságában ütök agyon a napokat. Azt írja különben, hogy napi 1 forint 20 krajczarokért sokkal jobb kosztot kap, mint Italiában a legjobb vendéglőkben drága pénzért kapott Igéretét bírjuk, hogy jövő hetre irni fog az államfoghelyi életről.

A „Szerbszív“ írói és szerkesztői, kik között feles számban vagnak tanítók, ismét felhasználták a nép előtt „mumus“-nak és „ijesztő“-nek lapunkat, a miért a „Budapesti Nyoszt“ egyik cikkét lefordítottuk, közöltük és több tanító nyugdíjaztatásba ismert ügyében olvasóink előtt a liberális szerb testvérek szempontjából világítottuk meg a dolgot. Ismételten kijelentjük, hogy ha lapunk közleményeit a „Szerbstvo“ magyarul nem értő olvasói előtt ismerteti, azért őszinte köszönettel adózunk — de ismételten tiltakozunk az ellen a néha nyíltan, máskor elburkoltan, a sorok közt hangoztatott nézet ellen, hogy a mi lapunk a szerb testvérek ellen torne. Ilyen dolgot mi nem csak hogy soha sem cselekedtünk, hanem mindenkor a bekés egyetértés szükségességét hangoztattuk, s minden kérdésben megmaradtunk az objectivitás álláspontján. És most egy rövidke kis kérdés: „Vajjon tetszenék-e a „Szerbstvót“ író tanítóknak, ha őket is egyszerűen nyugdíjaznak és scartba helyeznek? Bizonyára „mord spektakulumot“ csapnának, esetleg frontot változtatnának.“

Nyilttér.

„Henneberg-selyem“

45 krtól 14 frt. 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárainból rendeltek. — fekete, fehér és színes. — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vamentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.**

Henneberg G. selyemgyarai (es. és kir. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

1964 sz. — 1899

Hirdetmény.

Alulírott városi adóhivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a megállapítandó III. oszt. ker. adóra vonatkozó javaslatok ezen hivatal helyiségében a mai naptól számítandó 8 napon át közszemlére tétetnek ki és a hivatalos órák alatt bárki által betekintheők.

Városi adóhivatal Versecz 1899 évi május hó 7-én.

Body

tanácsnok mint adóhiv. főnök.

Vasuti menetrend.

Fehértemplomból érkeznek:

4:49 reggel, 11:15 délben, 5:57 este.

Temesvár felé indul:

4:54 reggel, 11:20 délben, 6:26 este.

Temesvárról érkeznek:

8:27 reggel, 4:36 délután, 10:23 este.

Fehértemplom felé indul:

8:37 reggel, 4:44 délután, 10:33 este.

Becskerekéről érkeznek:

9:50 reggel, 9:04 este.

Becskerek felé indul:

5:— reggel, 6:45 este.

Pancsováról érkeznek:

7:37 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:45 reggel, 6:40 este.

Lugosról érkeznek:

7:52 reggel, 6:20 este.

Lugos felé indul:

3:00 reggel, 1:25 délben.

Jaszenováról Oravicza felé indul:

9:25 reggel, 5:30 délután, 11:10 este.

Oraviczáról Jaszenova felé indul:

8:35 reggel, 3:15 délután, 2:25 éjjel.

Temesvárról Arad felé indul:

8:20 reggel, 2:00 délután, 9:10 este.

Vojtekről Ném.-Bogsán felé indul:

7:30 reggel, 3:31 délután, 9:25 este.

108 sz. — eln. 1899

Pályázati hirdetmény.

Versecz thjf. város rendőrségénél egy lovas rendőr szakaszvezetői állás elhalalozás folytán megüresedvén, annak betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás, mely 360 frt fizetés, 60 frt lakpénz 60 frt loátalány, 20 frt csizmapénz és az előirt természetbeni egyenruha élvezetével, valamint nyugdíj-jogosultsággal van egybekötve, oly katonaviselt egyén által fog betöltetni, aki 40-ik életévét még el nem érte testileg ép és rendőri szolgálatra teljesen alkalmas, azonkívül a magyar nyelvet szó és írásban tökéletesen bírja, magyar nyelven kisebb fogalmaztatásukat szerkesztésére képes, végül a német és szerb nyelvet legalább szóban bírja.

Kiszolgált altisztek, akik a csendőrség-vagy rendőrségnél tett sikeres szolgálataikat igazolni tudják, előnyben fognak részesülni:

Felhívom ennél fogva mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, testi épségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt és saját kezűleg irt kérvényeiket folyó évi május hó 31-ig hozzárnadják be.

Verseczen, 1899. évi május hó 3-án

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Tiszteletet annak, kit tisztelet illet!

Wilhelm Ferencz úrnak, neunkirchoni (Bécs mellett) gyógyszerésznek, 1897. augusztus 11-én Altonából a következőt írják:

„Körülbelül 70 éves vagyok, és 10 éven át esont-rheumában és hámorhoidal-csomóban szenvedtem, de segítséget nem találhattam sehol. Csak az Ön Wilhelm-féle antiarthritis antirheumatikus vértisztítóéjének köszönhetem, hogy bajomtól három hét alatt teljesen megszabadultam. Ön, valamint a grófné, — kinek jelentését az ujságban olvastam fogadják legforróbb köszönetem nyilvánítását.

Mély tisztelettel

Ackermann Kereszt.,

Altona, Hamburg mellett, Reichenstrasse 6.

Minden gyógyszerárban kapható.

2179 sz. — 1899. tkvi.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy Dr. Seemayer Károly verseczi ügyvéd javára Pejka Gyula és Csinka Mária kis-gáji lakosok elleni végrehajtás ügyében 300 frt. tőke, ennek 1891. évi január hó 31-től járó 8% kamatja, 37 frt. 45 kr. és 10 frt. 65 kr. eddigi költség kielégítése végett Puskait Ferencnek jelen szám alatt beadott 240 frtos utóajánlata folytán az árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 187. §-a értelmében ujlag elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a kis-gáji község 181 sz. tjkvben irt végrehajtást szenvedetek tulajdonát képező 765 b hrsz. ingatlan 172 frtban megállapított kiküldési árban 1899 évi május hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor Kis-Gájon a község előjárósági irodában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. utóajánlatot tevő Puskait Ferenc 240 frtos utóajánlata reá nézve kötelező. — az ingatlan annál olcsóbb árban az 1881. évi LX. t.-cz. 187. §-a alapján eladani nem fog.

2. Árverezni kívánok bánatpénzzül tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 17 forint 40 krajczárt készpénzben vagy az 1881. LV. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881 nov. 1-én 3333 sz. a. kelt J. M. R. S §-ában kijelölt óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. bíróság telekkönyvi irodájában és a községi előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint tkvi esztálya.
Verseczen, 1899. évi márczius hó 22-én.

Trucza, kir. aljbíró.

Uszoda-megnyitás.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a **Kornélia fürdővel kapcsolatos uszodát** f. hó 15-én megfogjuk nyitni, s uszómesterül **Kozárovics** urat alkalmaztuk Budapestről.

Midőn az igen tisztelt fürdőközönség, különösen pedig a t. cz. szülék, tanárok, tanítók és gyámok figyelmét az egészség ápolására s a test erősítésére szolgáló s minden komforttal ellátott **gőz-, kád- és nap-fürdőinkre** felhívjuk, tisztelettel kérjük becses és élénk látogatásukat.

Tisztelettel

Adler Vilmos és fia.

A MAGYAR KIRÁLYI Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari célokra alkalmas „Compound” locomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalo gépeit, gőzkukoriczamorzsolóit, Stibor féle körfűrészeit, „Millenium” kaszáló- és aratógépeit; továbbá Sack-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviselő: **Zikmund és Társa, Ujvidék.**

Nagy Képes Világtörténet

Képes díszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIHNER IGNACZ, GYÖMLAY GYULA, MIKA SANDOR

Közreműködésével szerkesztette

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggéppel, 500 műmellettel, 60 színes műlappal
50 történelmi térképpel, 8500 szöveggel.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténelmi mű jelenik meg magyar nyelven. Terveben, czéljában, eszközeiben, alajában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve font. és mozzanat. ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történelmi térképei, a szöveg köze nyomott rajzokkal és irasmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a műről a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemlékeiről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenköt kötet a legfontosabb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenköt hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója legyen, tanácsadója, mind a mi háznak okosabb legyen. A mű kiadására egyesül két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Rérei Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenket
kötetben

famentes, tehát soha meg
nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívül díszes felbör-
kötésben, bőrháttal és
vászontáblával

8 frt.

Minden négy hóban egy-egy
kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes
kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmiképp sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog
közrebocsátatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz díszes
kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben
minden rendes hazai könyvtárunknál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy alólírt kiadóhoz intézndők.

*

Tájékoztató képes prospektust

vagy
mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.